

Т.В. Шевелєва, студентка,
*Харківський національний
 економічний університет
 м. Харків, Україна*
науковий керівник викл. Шаповалова В.О.

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРИЧИН СМЕРТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Останнім часом в Харківській області склалась тяжка демографічна ситуація[3] і вже два десятиліття народженість в регіоні весь час падає, а чисельність смертності, навпаки, збільшується, тому ця тема є актуальною на сьогоднішній день.

Метою статті є визначення причин смертності населення Харківської області.

На перше січня 2009 року кількість населення по Харківській області склала 2812,1 тис. осіб, але аналізуючи динаміку по таблиці 1 [1, с. 7] можна сказати, що загальна чисельність населення зменшилась по показникам 2001 року. С 2008 до 2009 року населення зменшилось на 8,5 тис. осіб.

Таблиця 1

Динаміка кількості населення в Харківській області.

Роки	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Кіл-ть нас-я	3022,7	2994,5	2965,9	2937,3	2914,2	2887,9	2866,7	2820,6	2812,1

У 2009 році в області було зареєстровано 45512 померлих, з них 33455 – у міських поселеннях і 12057 – у сільській місцевості. У порівнянні з 2008 роком, кількість померлих майже не змінилась. і складала 45496 осіб. У таблиці 2 наведені дані про чисельність смертності за окремими причинами.

Таблиця 2

Чисельність смертності за окремими причинами смертності в загальній кількості населення

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Всього померлих	100	100	100	100	100	100	100
з них від інфекційних та паразитарних хвороб	1,5	1,2	1,3	1,4	1,5	1,4	1,4
новоутворень	13	12,4	11,8	10,8	10,1	10,4	10,7
хвороб системи кровообігу	64,5	65,1	66,5	68,2	69,7	70,4	70,1
хвороб органів дихання	2,6	2,4	2,3	2,1	1,9	1,8	1,9
хвороб органів травлення	2,6	2,6	2,7	3,2	3,4	3,2	3,7
нешасних випадків	10,9	11	10,2	9,9	8,5	8,5	8,4
інших причин	4,9	5,3	5,2	4,4	4,3	4,3	3,8

Приведені в таблиці дані показують, що основними причинами смерті населення області являються хвороби системи кровообігу (70,1%), новоутворення (10,7%), зовнішні причини смерті (8,4%).

Впродовж останніх років смертність від хвороб системи кровообігу, які в області займають перше місце серед усіх причин, зростала. Так, у 2008 році цей показник складав 70,4% від загальної кількості померлих, що на 5,9% більше, ніж у 2003 році[2]. У 2009 році кількість померлих від хвороб системи кровообігу дещо знизилась (на 0,3%) і складала 70,1%.

Хвороби системи кровообігу мають переважно ендегенну природу, зумовлену внутрішнім розвитком організму, його функціонуванням та старінням, поступовим зниженням життєздатності людини, але значний вклад в їх розвиток вносять також оточуючі фактори – напружений ритм життя, неправильне чергування праці та відпочинку, нераціональне харчування, нездорові звички (вживання алкоголю, паління), гіподинамія та збиткова вага, стреси.

Розглянемо показники смертності населення по Харківській області від вбивств, дані наведені на рис. 1

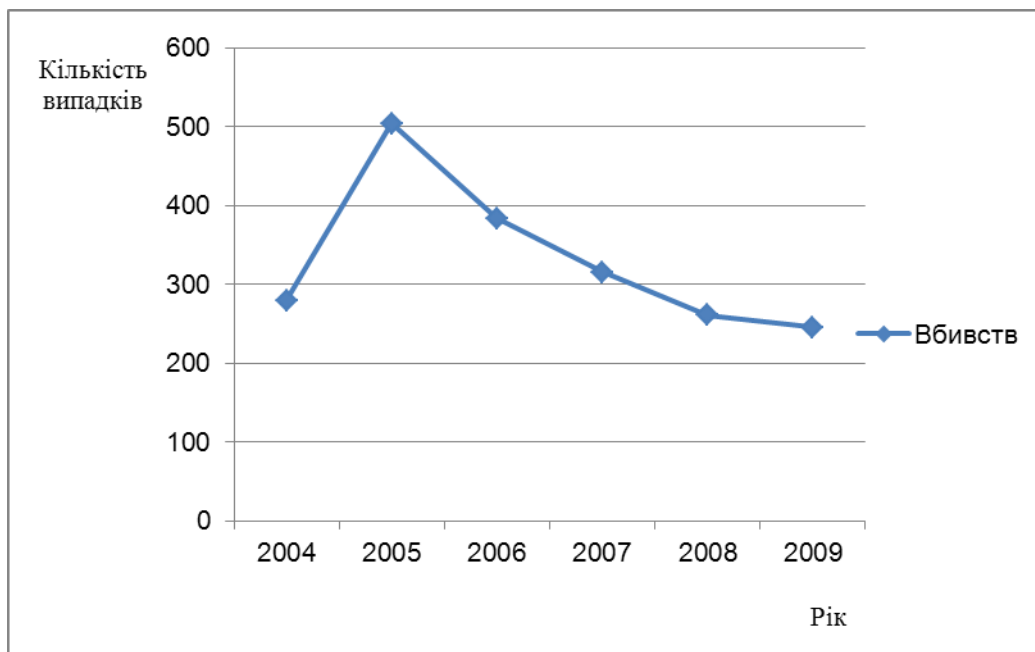

Рис. 1. Смертність населення від вбивств

На графіку помітно, що більшість смертей населення від вбивства відбулись в 2005 році і до 2009 року йде тенденція на зменшення і сягає 246 випадків.

За 9 місяців 2009 року у Харківській області від хвороб системи кровообігу померло 24008 осіб, або 70,5% від загальної кількості померлих. У порівнянні з аналогічним періодом минулого року, кількість померлих збільшилась на 1,9%. За 9 місяців 2008 року від хвороб системи кровообігу померло 23557 осіб.

Можна зробити висновок, що населення Харківської області поступово зменшується і за вісім років чисельність знизилась на 210,6 тис.чоловік, так як не вистачає коштів на лікування людей в лікарнях, не виплачується заробітня плата, неякісні умови проживання, забруднене повітря і інше, все це впливає на фізичний і духовний стан населення. Треба впроваджувати масові засоби щодо покращення становища не тільки окремих областей, а і самої держави, і тільки тоді можна сподіватися, що смертність буде нижчою за народжуваність.

Список літератури:

1. Харків. Статистичний збірник до 350 річчя // І. Г. Наумов, Н. В. Бондаренко, О. С. Никофоров та ін. за ред. М. Л. Чмихало //Харків 2004.
2. Харківська область в 2008 році (статистичний щорічник) // І. Г. Наумов, Н. В.Бондаренко, О. С. Никофоров та ін. за ред. М. Л. Чмихало //Харків 2009.
3. www.podrobnosti.ua.